

*Sprawozdanie Wydziału
Towarzystwa upiększenia miasta*

S A N O K A

za czas od 30. kwietnia 1911 r. do 31. maja 1912 r.

Biblioteka Jagiellońska

1003046880

BIBLIOTHECA
VNIV. IAGELL.
CRACOVENSIS

S a n o k.

NAKŁADEM TOWARZYSTWA UPIĘKSZENIA MIASTA SANOKA.

Drukiem Franciszka Patały w Sanoku.

1912.

WALNE ZGROMADZENIE

CZŁONKÓW

Towarzystwa upiększenia miasta Sanoka

- - - odbędzie się - - -

W SALI RADY MIEJSKIEJ (Rynek)

we środę dnia 19-go czerwca 1912 roku

o godzinie 6. wieczorem

z następującym porządkiem obrad:

62529
4 1911/12

1. Zagajenie;
2. Odczytanie protokołu z zwyczajnego i nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia;
3. Sprawozdanie z czynności Wydziału;
4. Sprawozdanie Komisji rewizyjnej (absolutoryum);
5. Wybór przewodniczącego, jego zastępcy, 10 wydziałowych i 5 zastępców;
6. Wybór 3 członków Komisji sprawdzającej;
7. Wnioski i zapytania członków.

Na tem miejscu, jak co roku zwracamy się do wszystkich Członków naszych z gorącą prośbą o liczny udział w Zgromadzeniu i o jednanie nam nowych członków, którym nasz statut przyznaje prawo głosowania wyboru i wybieralności zaraz po wpisie. (Wkładka miesięczna 20 hal.).

Dr. Karol Zaleski

zast. sekretarza

Stanisław Czarnowski

przewodniczący.

Wprawdzie z małym dorobkiem rozwoju i w terminie spóźnionym stajemy dziś przed Walnem Zgromadzeniem, zawsze jednakże nie z próżnemi rękoma.

Wiosna roku zeszłego tak była fatalną, że poprostu wytrąciła nam broń z ręki, tylko gdzienieco dało się posadzić i dosadzić w parku Szopena i na ulicach, któremi Towarzystwo nasze od lat siedmiu zajmuje się.

Nie lepsze było potem lato, a najgorsza, że i ludzie nie byli lepsi, bo wandalizm ich tak samo jak dawniej, pomimo tylu naszych starań w szkole, Radach szkolnych i Dyrekeyach, u duchowieństwa i przełożonych gminnych niszczył naszą pracę dla uzdrowotnienia i upiększenia miasta i okolicy.

Skagę Krasickiego obsadziliśmy paprociami i krzewami szpilkowemi, a ani śladu dzisiaj z tego. Tak samo jak dawniej niszczone i łamano nasze wyrosłe, piękne drzewka — lipy i kasztany — a w Ogrodzie publicznym gniazda ptasie wydzierano! Do tego przybyło wycięcie znanego gaju brzostowego na Wójtostwie, któremu zapobiedz nie byliśmy w stanie. (Pragniemy za to utworzyć aleę brzostową do Królewskiej studni i brzostami obsadzić północną stronę nowego cmentarza).

Ukończenie robót przy źródle Szopena, udało się nam dość szczęśliwie. Zasadzono tam 50 większych świerków i sosen, przeszło 250 leśnych paproci i odarniowano szkarpy, ale ze wzrostem tych roślin był kłopot i rezultat niedostateczny.

Festyn urządzony 27. czerwca dał nam dużo bardzo roboty i kosztował wiele starań, ale powiódł się doskonale pod każdym względem.

Wdzięczność i uznanie należy tu się Komitetowi festynowemu, a przede wszystkim pp. Kiernigowi (jun.), Lepszemu, Szajnie, Wolfenburgowi i wielu innym. Dochód był wcale znaczny, a to dzięki tak ogólnemu poparciu P. T. Publiczności jakoteż wprowadzonej nowości: Uproszczone nadobne Sanoczanki sprzedawały kwiaty i zebrały za nie przeszło 200 kor. Dochód z festynu tego pozwolił nietylko na spłacenie dawnych długów, ale także na odłożenie czegoś na przyszłość.

Dochód brutto był K. 1209·62, wydatki festynowe zaś K. 641·78.

Idąc po myśli zasady, że towarzystwa upiększenia mają być pomocne Konserwatorom, zajęto się starą gotycką z dawnego pono kościoła św. Michała pochodzącą chrzcielnicą; odczyszczono ją i oddano do świeżo założonego Muzeum historycznego miejskiego.

Na Zjazd miłośników ojczystych zabytków tudzież towarzystw upiększenia kraju odbyte w lipcu w Krakowie wysłałiśmy delegata w osobie prezesa p. Stanisława Czarnowskiego. Przedstawił on tam fotograficzne zdjęcia wspomnianej chrzcielnicy (orzeczono, że pochodzi z XV. wieku), następnie fotografię fragmentu kamiennego znalezionej w Zameczyskach na Białej Górze (Królewskiej Studni); wreszcie pięknej rzeźby nieznanego rycerza (podobno Mniszka) z kruchty naszego kościoła parafialnego, oraz fotografii modrzewiowej forteczki w Temeszowie z XVIII. wieku pochodzącej, może jedynej zabytku w tym rodzaju w Polsce (będącego obecnie własnością p. Włodzimierzowej Dwernickiej). — Zdjęcia te a zwłaszcza to ostatnie budziły wielkie zainteresowanie.

Wielką stratę poniosło nasze Towarzystwo przez przeniesienie stąd naszego pierwszego prezesa, który był jego duszą i najlepszym doradcą, p. starostę Antoniego Pogłódzkiego. Toteż pożegnano go bardzo serdecznie i ofiarowano mu piękny album z fotografiami niektórych naszych robót. Kartę tytułową albumu, przedstawiającą przez niego klasycznie ozdobiony Zamek wykonał ślicznie nasz młody adept sztuki p. Prochaska.

Starania Wydziału o urządzenie odczytów przez zawodowych prelegentów o treści stojącej w związku z naszymi celami niestety nie odniosły skutku, ale spodziewamy się, że

w jesieni odbędą się i u nas takie wykłady, jakie po innych miastach już urządzało Towarzystwo upiększenia kraju.

Korzystając z okazji zapowiedzianego przyjazdu arcyksięcia Karola, komisya złożona z pp. Czarnowskiego, Dziury i Szomka obeszła około 50 tutejszych realności, zachęcając właścicieli do ich uporządkowania, odnowienia, wywiezienia stosów śmieci i nieczystości. Sukces przy poparciu tymczasowego Zarządu miasta był nadspodziewanie dobry, bo nikt prawie nie odmówił.

Interweniowano także skutecznie w sprawie ozdabiania okien i balkonów kwiatami, a przykładem jest tu Rada powiatowa, która okna swe i balkon zaopatrzyła w skrzynki z kwiatami.

Wiosna tegoroczna sadzeniu także nie sprzyjała, mimo to zdołano zasadzić na ulicach 24 lip, 20 kasztanów i założyć 60 kołów do drzew; w parku Szopena zasadzić 20 dużych drzewek, 20 modrzewi, 50 sosen i 100 świerków, a na szkarpie św. Jana 100 akacyi.

Zregulowano też znaczną część gruntu pod szkółkę dla naszych drzew i krzewów, której projekt powstał w tym roku w Wydziale; uporządkowano otoczenie kopca Mickiewicza, przesadzając żywopłot grabowy i wycinając zasłaniające go krzaki.

Do parku Mickiewicza sprawiono 2 drewniane ławki i stół. Szkarpy w parku Szopena obsiano trawą.

Komisya ogrodnicza złożona z pp. Czarnowskiego, Hellebranda, Rozwadowskiego i Szomka, jak co roku, wypełniając życzenia p. F. Gieli, dawała wskazówki ogrodnikowi, co do sadzenia krzewów w Ogrodzie publicznym, przecinania zbyt gęstych klombów i t. p.

Korzystając z posiadania niektórych cennych materiałów, utworzyliśmy początki archiwum T. U. M. S.

Na zakończenie zaś dziękując wszystkim najserdeczniej, którzy nas w pracy wspierają w jakikolwiek sposób raczyli, zwracamy się ponownie do P. T. Ogółu sanockiego z uprzejmą prośbą, aby srebrne, złote, mosiężne, miedziane, cynowe i t. p. odpadki metalowe zechciał nam ofiarować i składać je u p. Józefa Dziury (ul. Jagiellońska 265. dom własny) albo, jeśli to dogodniejsze, w biurze technicznem Magistratu (Ry-

nek 1. 14. p. I.) na rzecz budowy pomnika Grzegorza z Sannoka, która jest już bliską urzeczywistnienia, a bardzo nam na sercu leży, aby była wykonaną naszymi własnymi siłami.

Na świeżą mogiłę nieodżałowanego ś. p. Dra Jacka Jasińczyk Jabłońskiego, który na każdym kroku popierał nasze cele moralnie i materyalnie, składamy serdeczne, bratnie: Cześć Jego popiołom!

W y d z i a ł:

Stanisław Czarnowski, przewodn. i delegat na Zjazd związk.,
August Mroczkowski, zastępca przewodniczącego,
Wilhelm Szomek, sekretarz,
Dr. Karol Zaleski, zastępca sekretarza,
Jan Lorenc, skarbnik,
Dr. Adolf Bendel, zastępca skarbnika.

W y d z i a ł o w i:

Władysław Beksiński,	}	Henryk Hellebrand
Józef Dziura,	}	Antoni Pogłódowski
Karol Gerardis,	}	Stanisław Rozwadowski.

Z a s t ę p c y:

Antoni Borezyk,	}	Mieczysław Nawarski,
Gustaw Kreiner,	}	Febusz Nebenzahl,
Aleksander Piech.		

ZAMKNIĘCIE RACHUNKOWE

za rok 1911/12.

L. P.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychód		Rozchód	
		kor.	h.	kor.	h.
1.	Pozostałość kasowa z roku 1910/11. . .	91	37		
2.	Dochód z festynu	567	84		
3.	Wkłádki członków	90	80		
4.	Narosłe odsetki	15	40		
5.	Sprzedaż pamiętnika Tizcieskiego . .	3	—		
6.	Za papier listowy	20	—		
7.	Dar hr. Ignacego Krasickiego . . .	100	—		
8.	Druk sprawozdań zeszłorocznych . .			28	—
9.	Wydatki sekretarskie			11	—
10.	Za wmurowanie tablic Krasickiego i Chopina			64	17
11.	Za chochlę do studni Chopina . . .			6	—
12.	Za ławki w parku Chopina			24	—
13.	Za paprocie, nasiona traw i kwiatów do parku Chopina			18	30
14.	Za odczyszczenie chrzcielnicy			6	38
15.	Fabryce wagonów za odlew tablicy do studni Chopina			158	—
16.	Album pamiątkowe dla rady Pogłodo- wskiego			145	20
17.	Przedpłata Miesięcznika Artystycznego			5	36
18.	Wkłádka do Związku			17	06
19.	Za koły do drzewek			20	24
20.	Sadzenie drzew i krzewów na stokach św. Jana i parku Chopina			71	90
21.	Drąg żelazny			7	—
22.	Trawa na szkarpy			10	26
23.	Kursorowi			5	—
24.	Pozostaje gotówka złożona na książecz- kę Kasy zaliczk. Nr. 304. i na książ- zeczkę Towarzystwa zalicz. Nr. 3787.			290	54
	Saldo	888	41	888	41

Fundusz budowy pomnika Grzegorza z Sanoka.

L. p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychód	
		kor.	h.
1.	Pozostałość z roku przeszłego	597	48
2.	Dar prof. Ant. Strzemińczyk Gołkowskiego .	5	—
3.	Z przedstawienia amatorskiego (gimnazjum) .	10	—
4.	Ze sprzedaży kartek Grzegorza z Sanoka . .	7	—
5.	Narosłe odsetki	26	12
	<u>Suma złożona na ks. Kasy oszcz. m. Sanoka nr. 45.</u>	<u>645</u>	<u>60</u>

Zgodność rachunków potwierdzamy w całej osnowie

KOMISYA REWIZYJNA:

Dr. Paweł Biedka

Bronisław Nowosielecki.

Spis P. T. Członków.

Członek honorowy:

Antoni Pogłódowski.

Członek założyciel:

Feliks Giela.

Członkowie zwyczajni:

1. Appel Józef
2. Augustyński Stanisław
3. Atlas Salamon
4. Amster Salamon
5. Dr. Biedka Paweł
6. Beksiński Władysław
7. Bośniacki Antoni
8. Bugiera Andrzej
9. Borezyk Antoni
10. Dr. Bendel Adolf
11. Bendel Anna
12. Bogdanowicz Stanisław
13. Dr. Bernfeld Natan
14. Budweil Stanisław
15. Czarnowski Stanisław
16. Czarnowska Marya
17. Czarnowski Bronisław
18. Czyrowski Leonidas
19. Dziura Józef
20. Dregiewicz Wiktor
21. Ks. Dr. Drozd Józef
22. Drewińska Teodozya
23. Dym Simche
24. Dukiet Władysław
25. Dydyńska Kazimiera
26. Dr. Edelheit Zygmunt
27. Faliszewski Feliks
28. Grünhaut Leon
29. Glatman Ludwik
30. Gątkowski Zenon
31. Górka Stanisław
32. Gerardis Karol
33. Germakówna Albina
34. Günzburg Chaim
35. Grabowski Stanisław
36. Dr. Gaweł Emil
37. Hasenlauf Leon
38. Hellebrand Henryk
39. Horowitz Gedalie
40. Hydzik Jan
41. Herzig Dawid
42. Dr. Herzig Samuel
43. Dr. Jabłoński Jacek †
44. Jabłońska Helena
45. Jaworski Włodzimierz
46. Jaworska Walerya
47. Janicka Zofia
48. Jeżowski Włodzimierz
49. Kapiszewski Henryk
50. Kłapa Józef
51. Kazubski Józef
52. Kohl Izrael
53. Kolber Leib
54. Ks. Konstantynowicz Emil
55. Kiernig Władysław
56. Kreiner Gustaw
57. Kawski Maryan
58. Kielar Jan
59. Łępkowski Karol
60. Łępkowska Ela
61. Łępkowska Eugenia
62. Łępkowska Karolina
63. Laskowski Kazimierz
64. Laskowska Anna

65. Lorenc Jan	104. Ramułt Ludwik
66. Litwiniszyn Witold	105. Rozwadowski Stanisław
67. Lisikiewicz Stanisław	106. Rozum Tomasz
68. Michalski Kazimierz	107. Ramer Artur
69. Ks. Moskalik Józef	108. Rosołowski Stanisław
70. Mroczkowski August	109. Rapf Stefan
71. Ks. Matwijkiewicz Franc.	110. Steinbrecher Jakób
72. Moritz Hersch Bernard	111. Staruszkiewicz Jan
73. Mathias Emil	112. Ks. Stanisławczyk Ludwik
74. Niedzielski Stanisław	113. Sprecher Natan
75. Nowosielecki Bronisław	114. Schönbach Adalbert
76. Niedźwiedzka Zofia	115. Serwatowski Teodor
77. Nebenzahl Feibus	116. Serwatowski Władysław
78. Dr. Nebenzahl Natan	117. Serwatowska Felicya
79. Nowak Stanisław	118. hr. Skarbek Aleksander
80. Nowak Edward	119. hr. Skarbek Felicya
81. Nawarski Mieczysław	120. Szczepański Aleksander
82. Niedenthal Antoni	121. Szczepańska Melania
83. Nowakowa Antonina	122. Skąpski Bolesław
84. Nowak Eugeniusz	123. Samecki Jan
85. Nowak Tadeusz	124. Samecki Bronisław
86. Obertyński Stanisław	125. Szajnowa Aleksandra
87. Oberländer Berl	126. Szomek Wilhelm
88. Osterjung Izaak	127. Sobel Herman
89. Olszewski Alfred	128. Serwatowska Wanda
90. Padlewski Juliusz	129. Dr. Spiegel Jonas
91. Pajęczkowska Wanda	130. Tieger Seinwel
92. Dr. Pajęczkowski Włodzim.	131. Tarnawiecka Stanisława
93. Pędracki Artur	132. Tomasikowa Jadwiga
94. Pieniążkiewicz Franciszek	133. Trom Simebe
95. Poglódowski Dyonizy	134. Wasylewiczówna Matylda
96. Poglódowska Marya	135. Weiner Hersch
97. Pindelowski Piotr	136. Wrześniowski Tadeusz
98. Piech Aleksander	137. Wąsowicz Piotr
99. Pinter Mojżesz	138. Woliński Antoni
100. Pollak Michał	139. Dr. Zaleski Karol
101. Ks. Polański Olimp	140. Zatcher Józef
102. Rosler Ascher	141. Zeller Hersch.
103. Dr. Ramer Salamon	

BIBLIOTHECA
VNIV. IAGELL.
GRACOVENSIS

